

МОВЛЕННЯ ЯК ЗАСІБ МАНІПУЛЯЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Братков М. О., студ. гр. ПР-91

Процес комунікації є невід'ємною частиною сучасного життя. Складне комунікативне явище, що містить у собі і соціальний контекст, який дає уявлення як про учасників комунікації (і їх характеристики), так і про процеси виробництва і поняття повідомлень, прийнято називати дискурсом.

Політичний дискурс може бути визначений як сукупність усіх мовленнєвих актів у політичних дискусіях, а також правил публічної політики, які оформилися згідно існуючих традицій та отримали перевірку досвідом.

Маніпуляція свідомістю – це прихований психічний вплив на людину за допомогою неправдивих фактів, які нав'язуються за допомогою засобів масової інформації або пропаганди.

Мовне маніпулювання політичною свідомістю у політичному дискурсі здійснюється за допомогою словесної імплікації за рахунок ідеологічності, оцінювання, модальності, рухомості, семантики та прагматики слова, варіативності денотативних та конотативних значень одних і тих же мовних знаків під впливом соціальних, культурних та інших факторів. Політичний виступ політдіячів є форма політичного дискурсу через яку реалізується маніпуляція свідомістю аудиторії (реципієнта). За своєю природою політичний виступ монологічний, із присутністю елементів діалогу.

Важливе значення для дослідження політичного виступу має аналіз комунікативної ситуації, тобто всіх факторів, що впливають на дії адресата й адресанта.

Ефективність мовленнєвого впливу досягається за рахунок використання різноманітних експресивних засобів мови, зокрема, тропів та фігур мовлення, рівня аргументації, акцентування найбільш значущих елементів висловлювання. Мовленнєвий вплив може підсилюватися за допомогою різноманітних невербальних засобів (жести, міміка, погляд тощо). Екстралінгвістичними умовами, які визначають ефективність мовленнєвого впливу, є властивості адресанта (соціальний статус, чарівність, вольова, інтелектуальна перевага), властивості адресата (ступінь його сугестивності, відносини, які створюються між співрозмовниками).

Наук. кер. – Медвідь О. М., канд. філол. наук, доц.

Братков, М.О. Мовлення як засіб маніпуляції в політичному дискурсі [Текст] / М.О. Братков; наук. кер. О.М. Медвідь // Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, м. Суми, 19-20 квітня 2013 р. / Відп. за вип. В.В. Опанасюк. — Суми : СумДУ, 2013. — Ч.1. — С. 8.